

СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПІДГОТОВКИ
ЮРИДИЧНИХ КАДРІВ ДЛЯ СБУ
НАЦІОНАЛЬНОГО ЮРИДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМ. ЯРОСЛАВА МУДРОГО

ЗЛОЧИННА КОЛАБОРАЦІЯ В УМОВАХ ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ

*Практичний poradnik
з кримінально-правової оцінки
та розмежування*

*За загальною редакцією
кандидата юридичних наук
В. В. МАЛЮКА*

 ПРАВОВА
ЄДНІСТЬ
РЕДАКЦІЯ
ЮРИДИЧНИХ
ВИДАНЬ

Київ • Алерта • 2023

УДК 343.322(477)(072)
3-68

*Рекомендовано до видання:
Головним слідчим управлінням СБ України
(лист № 6/1930-С від 17 лютого 2023 року)*

*Вченою радою Інституту підготовки юридичних кадрів
для СБ України НЮУ імені Ярослава Мудрого
(протокол № 22 від 20 січня 2023 року)*

Рецензенти:

ПОНОМАРЕНКО Юрій Анатолійович – доктор юридичних наук, доцент, завідувач кафедри кримінального права № 1 Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого;

ФАЛЬЧЕНКО Сергій Леонідович – кандидат юридичних наук, доцент, офіцер з особливих доручень II категорії Департаменту інформаційно-аналітичного забезпечення СБ України, полковник.

3-68 Злочинна колаборація в умовах збройної агресії: практич. порадник з кримінально-правової оцінки та розмежування / за заг. ред. В. В. Малюка. Київ : Алерта, 2023. 312 с.

ISBN 978-617-566-760-6

Практичний порадник з особливостей кримінально-правової оцінки та розмежування кримінальних правопорушень, передбачених ст.ст. 111, 111–1, 111–2, 114–2 та 436–2 Кримінального кодексу України, підготовлено з урахуванням судово-слідчої практики та позитивного досвіду практичних підрозділів Служби безпеки України. Докладно відповідно до теоретичних положень науки кримінального права та аналізу судових рішень у вказаній категорії проваджень роз'яснені положення вказаних вище статей КК України, проведено їх розмежування з діяннями, які мають суміжний склад.

Запропоноване видання зорієнтовано на практичне використання та вирішення суперечностей у кримінально-правовій оцінці кримінальних правопорушень, що утворюють підінститут злочинної колаборації. Робота розрахована на її використання співробітниками слідчих та оперативних підрозділів СБУ, судьями, працівниками інших правоохоронних органів. Може бути корисною для курсантів, студентів, аспірантів та викладачів закладів вищої освіти, науковців, сфери наукових інтересів яких стосується зазначена тематика.

УДК 343.322(477)(072)

© Олейніков Д. О., Швець А. З.,
Букрєєв О. І., Червякова О. В., 2023

ISBN 978-617-566-760-6

© Видавництво «Алерта», оформлення, 2023

Колектив авторів

О.І. Букрєєв – заступник начальника відділу Головного слідчого управління СБУ, полковник юстиції;

Д.О. Олєйніков – професор спеціальної кафедри № 4 Інституту підготовки юридичних кадрів для СБУ Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, кандидат юридичних наук, полковник;

О.В. Червякова – доцентка кафедри військового права Військово-юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, кандидатка юридичних наук;

А.З. Швець – т.в.о. начальника ГСУ СБУ, заслужений юрист України, полковник юстиції.

ЗМІСТ

КОЛЕКТИВ АВТОРІВ 3

ПЕРЕДМОВА 6

I. ЗМІСТ ПІДІНСТИТУТУ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ, ЩО УТВОРЮЮТЬ ЗЛОЧИННУ КОЛАБОРАЦІЮ, ТА ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ЇХ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВУ ОЦІНКУ

- 1.1. Збройна агресія рф як причина і наслідок злочинної колаборації в сучасних умовах 9
- 1.2. Зміст, ознаки та складові злочинної колаборації. Аналіз окремих понять і категорій, спільних для форм злочинної колаборації..... 20
- 1.3. Загальні положення про кримінально-правову оцінку кримінальних правопорушень, що утворюють злочинну колаборацію 44

II. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ, ЩО УТВОРЮЮТЬ ЗЛОЧИННУ КОЛАБОРАЦІЮ

- 2.1. Державна зрада (ст. 111 КК України)..... 58
- 2.2. Колабораційна діяльність (ст. 111–1 КК України) 102
- 2.3. Пособництво державі-агресору (ст. 111–2 КК України) 150
- 2.4. Несанкціоноване поширення військово значущої інформації (ст. 114–2 КК України) 162
- 2.5. Виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, глорифікація її учасників (ст. 436–2 КК України) 175

ІІІ. ПРАКТИЧНІ ПИТАННЯ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ОЦІНКИ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ, ЩО УТВОРЮЮТЬ ПІДІНСТИТУТ ЗЛОЧИННОЇ КОЛАБОРАЦІЇ

- 3.1. Розмежування кримінальних правопорушень, що утворюють підінститут злочинної колаборації між собою, та їх відмежування від інших кримінальних правопорушень..... 196
- 3.2. Загальні засади притягнення до кримінальної відповідальності громадян держави-агресора за кримінальні правопорушення, пов'язані зі злочинною колаборацією з громадянами України..... 210
- 3.3. Підстави, умови і порядок звільнення від кримінальної відповідальності за державну зраду 214

ІV. РЕЗУЛЬТАТИ ОПРАЦЮВАННЯ ЗАКОНОДАВЧИХ ІНІЦІАТИВ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ НОРМ КРИМІНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА В ЧАСТИНІ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ЗЛОЧИНИ, ЯКІ УТВОРЮЮТЬ ПІДІНСТИТУТ ЗЛОЧИННОЇ КОЛАБОРАЦІЇ 229

ДОДАТКИ

- Додаток 1..... 260
- Додаток 2..... 275
- Додаток 3..... 278

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ..... 305

ВИРОКИ СУДУ ТА МАТЕРІАЛИ КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕНЬ 309

Навчальне видання

ЗЛОЧИННА КОЛАБОРАЦІЯ В УМОВАХ ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ

*Практичний poradnik
з кримінально-правової оцінки
та розмежування*

*За загальною редакцією
кандидата юридичних наук
В. В. МАЛЮКА*

Відповідальний за випуск
Комп'ютерна верстка
Обкладинка

О. В. Діордійчук
Д. М. Алексєєв
В. С. Жиборовський

Підписано до друку 21.02.2023 р. Формат 60 x 84^{1/16}.
Папір офсетний. Гарнітура «Times New Roman».
Друк офсетний. Умовн.-друк. арк. 18,14.

Видавництво «Алерта»

04210, м. Київ, а/с 112.

Тел.: (044) 223-15-25, (099) 607-97-62.

E-mail: alerta.prawoaeadnist@gmail.com, веб-сайт: alerta.kiev.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 788 від 29.01.2002 р.